

RŚ.152.1.2017

**Legionowskie Stowarzyszenie
Promocji Samorządności
Nasze Miasto Nasze Sprawy
ul. Marsz. Józefa Piłsudskiego 31 lok. 336
05-120 Legionowo**

Dot.: powołania Legionowskiego Programu Antysmogowego.

Odpowiadając na Państwa petycję z dnia 31 stycznia 2017 r. przekazaną do Prezydenta Miasta Legionowo przez Pana Adriana Małachowskiego – Członka Zarządu Legionowskiego Stowarzyszenia Promocji Samorządności Nasze Miasto Nasze Sprawy, w sprawie powołania Legionowskiego Programu Antysmogowego, pragnę przedstawić poniższe stanowisko.

W swojej petycji postulują Państwo o „przeprowadzenie analizy technicznych i finansowych możliwości budowy wież antysmogowych w najbardziej zanieczyszczonych częściach miasta”. Należy podkreślić, że koszt budowy tzw. wież antysmogowych wynoszący kilkaset tysięcy złotych jest niewspółmierny do osiągniętego efektu ekologicznego, jakim jest poprawa jakości powietrza w bezpośrednim otoczeniu wieży. Znacznie większy i trwalszy efekt można osiągnąć, przeznaczając te kwoty na likwidację źródeł ciepła na paliwa stałe.

Ponadto postulują Państwo „Zakup mobilnej stacji do pomiaru jakości powietrza, co pozwoli na zidentyfikowanie najbardziej zagrożonych terenów w mieście”. Należy zauważyć, że zgodnie z artykułem 88 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2017 poz. 519 t.j.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Na podstawie artykułu 90 ustawy Prawo ochrony środowiska wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu na podstawie pomiarów lub innych metod oceny.

W swojej petycji postulują Państwo o "Utworzenie punktu konsultacyjnego, gdzie można będzie zasięgnąć informacji na temat rozwiązań technicznych i finansowania inwestycji w odnawialne źródła energii (OZE)". Należy podkreślić, że odnawialne źródła energii mają istotny wpływ na bilans emisji gazów cieplarnianych, w szczególności dwutlenku węgla. Brak jest jednak, poza pompami ciepła, bezpośredniego wpływu instalacji OZE na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, tak zwanej niskiej emisji z sektora komunalno-bytowego. Najwyższe mierzone na stacji pomiarowej Zegrzyńska w Legionowie stężenia substancji odnotowywane są w zimę, zwykle wieczorem lub w nocy, podczas wyżowej, bezwietrznej pogody, co związane jest z występowaniem warstwy inwersyjnej w atmosferze. W takich warunkach energetyka wiatrowa, fotowoltaika czy kolektory słoneczne w żaden sposób nie poprawiają jakości powietrza. Jedynym wyjątkiem jest zastąpienie ogrzewania paliwami stałymi pompą ciepła. Na ten cel Gmina Miejska Legionowo od 2015 r. przeznacza dotacje w wysokości do 16 000 zł dla każdego wymienianego źródła ciepła. Informacje na ten temat można uzyskać w Referacie Ochrony Środowiska p. 3.14 oraz 3.15. Mając jednak na uwadze pozytywny wpływ odnawialnych źródeł energii na klimat, Gmina Miejska Legionowo regularnie informuje mieszkańców za pośrednictwem strony internetowej oraz lokalnych mediów o możliwości uzyskania dotacji na instalację OZE ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie lub z innych źródeł, jeśli są one dostępne.

Ponadto postulują Państwo "Zabezpieczenie środków finansowych na rozwój w kolejnych latach programu wymiany kotłów na paliwo stałe". Należy zauważyć, że budżet gminy jest uchwalany na okres 1-roku przez Radę Miasta Legionowo. Nie mniej jednak pragnę oświadczyć że stworzony przez nas program jest dla nas priorytetem i nie zabraknie pieniędzy na jego realizację w kolejnych latach.

W swojej petycji postulują Państwo o "Wprowadzenie systemu motywacyjnego dla strażników miejskich Straży Miejskiej prowadzących kontrole używanego opału". Należy podkreślić, że strażnicy miejscy są wynagradzani zgodnie z Regulaminem wynagradzania pracowników Urzędu Miasta Legionowo. Komendant Straży Miejskiej ma prawo wnioskować o indywidualne nagrody dla strażników miejskich.

Ponadto postulują Państwo "Wprowadzenie do miejskiego systemu informacji SMS-owych ostrzeżeń dla mieszkańców o drastycznych przekroczeniach norm zanieczyszczenia powietrza". Należy zauważyć, że miejski system SMS nie jest systemem ostrzegania ludności. Informacje są sporządzane jedynie w godzinach pracy Urzędu Miasta. Na podstawie artykułu 93 ustawy Prawo ochrony środowiska do zadań wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego, o którym mowa w art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, należy niezwłoczne powiadamianie społeczeństwa oraz podmiotów, o których mowa w art. 92 ust. 2 pkt 1, w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie, o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu oraz o wystąpieniu przekroczenia poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji.

Powiadomienie to, powinno zawierać w szczególności:

- 1) datę, godzinę i obszar, na którym wystąpiło ryzyko przekroczenia albo przekroczenie, oraz przyczyny tego stanu;
- 2) prognozy zmian poziomów substancji w powietrzu łącznie z przyczynami tych zmian, obszaru, którego dotyczy, oraz czasu trwania przekroczenia albo ryzyka jego wystąpienia;
- 3) wskazanie grup ludności wrażliwych na przekroczenie, obejmujących w szczególności osoby starsze i dzieci, oraz środki ostrożności, które mają być przez nie podjęte;
- 4) informację o obowiązujących ograniczeniach i innych środkach zaradczych.

W swojej petycji postulują Państwo o "Wprowadzenie możliwości odwoływania zajęć szkolnych w sytuacjach kiedy normy zanieczyszczenia powietrza przekraczają stany alarmowe wg norm przyjętych w krajach UE (polskie normy są w tym względzie zbyt liberalne)". Należy podkreślić, że możliwość odwoływania zajęć szkolnych istnieje i nie ma potrzeby jej wprowadzania. Mając na uwadze, że w zaleceniach Mazowieckiego Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego znajdują się następujące informacje:

„Środki ostrożności.

W przypadku wystąpienia podwyższonych stężeń należy ograniczyć czas przebywania na powietrzu, zwłaszcza przez kobiety w ciąży, dzieci i osoby starsze oraz przez osoby z astmą, chorobami alergicznymi skóry, oczu i chorobami krążenia, oraz osoby ze skłonnościami do infekcji górnych i dolnych dróg oddechowych”;

„Zalecenia dla ludności.

Korzystanie z alternatywnych sposobów przemieszczania się na krótkich odcinkach (rower, pieszo).

Korzystanie z komunikacji miejskiej zamiast komunikacji indywidualnej.

Ograniczenie palenia w kominkach.

Ogrzewanie mieszkań lepszym jakościowo paliwem. Ograniczenie używania spalinowego sprzętu ogrodniczego.”;

„Zakazy dla ludności.

Zakaz palenia odpadów biogenych (liści, gałęzi, trawy) w ogrodach i terenach zieleni.

Zakaz spalania odpadów w paleniskach domowych”;

placówki oświatowe w Legionowie są informowane o zakazie prowadzenia zajęć na powietrzu, jeśli w godzinach ich funkcjonowania stwierdza się lub prognozuje bardzo wysokie stężenia zanieczyszczeń powietrza.

Ponadto postulują Państwo "Regularne akcje edukacyjne dla mieszkańców oraz wprowadzenie do szkół i przedszkoli zajęć o tematyce dotyczącej zagrożeń wynikających z zanieczyszczenia powietrza oraz rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii (OZE)". Należy zauważyć, że gminy nie mają wpływu na treść programu realizowanego przez szkoły publiczne. Niemniej od grudnia 2015 r. wszyscy właściciele domów jednorodzinnych oraz zarządcy domów wielorodzinnych opalanych węglem otrzymują liczne materiały informacyjne, w których opisana

jest szkodliwość spalania odpadów, a także paliw stałych w indywidualnych kotłowniach czy kominkach oraz informacje o możliwości uzyskania dotacji na wymianę pieców węglowych na ekologiczne źródła ciepła. Rozpoczęto też działania edukacyjne wśród dzieci i młodzieży dotyczące szkodliwości spalania odpadów w piecach. W roku 2016 we wszystkich legionowskich gimnazjach w klasach drugich i trzecich przeprowadzono zajęcia dydaktyczne dotyczące zanieczyszczenia powietrza i sposobów poprawy jego jakości. Prowadzone są akcje informacyjne w mediach, na stronie internetowej oraz na bilbordach („Nie truj, wymień piec”, „Kochasz dzieci nie pal śmieci”). W sprawach związanych z zanieczyszczeniami powietrza mieszkańcy są informowani za pośrednictwem mediów tradycyjnych oraz internetu (na przykład strona internetowa facebook.com/nietrujdajoddychac), zarówno przez Urząd Miasta Legionowo jak również inne podmioty. Planowane są kolejne akcje informacyjne i zajęcia szkolne.

W swojej petycji postulują Państwo o "Wprowadzenie tzw. roweru miejskiego (system Venturilo)". Należy podkreślić, na podstawie doświadczeń Miasta Stołecznego Warszawa, że system ten sprawdza się w silnie zurbanizowanych obszarach o dużej gęstości stacji rowerowych. Szacunkowy roczny koszt jednostkowy wypożyczenia jednej stacji przez gminę wynosi 36 tys. złotych. Z przeprowadzonych analiz wynika, że koszt wypożyczenia kilkudziesięciu stacji jest niewspółmiernie wysoki do uzyskanego efektu ekologicznego – obniżenia emisji zanieczyszczeń przez samochody osobowe. Obecnie w Legionowie funkcjonują dwie bezpłatne wypożyczalnie rowerów miejskich, w Arenie Legionowo oraz w Centrum Komunikacyjnym. System ten będzie rozszerzany. Zdecydowana większość zanieczyszczeń pyłowych emitowanych przez pojazdy mechaniczne pochodzi z silników niesprawnych diesla. Aby przeciwdziałać temu zjawisku Prezydent Miasta Legionowo zakupił, na potrzeby Powiatowej Komendy Policji w Legionowie, dymomierz optyczny DS2. Dzięki temu legionowska policja uzyska odpowiednie narzędzie do usuwania z ruchu ulicznego najbardziej zanieczyszczających powietrze samochodów.

Ponadto postulują Państwo "Zintensyfikowanie współpracy z władzami gmin ościennych w celu koordynacji działań na rzecz poprawy jakości powietrza". Kilkakrotnie odbyły się spotkania z przedstawicielami gmin powiatu legionowskiego, ostatnie odbyło się 08 lutego 2017 r., na których były omawiane sprawy związane z zanieczyszczeniem powietrza.

W swojej petycji postulują Państwo o "Zaangażowanie naszych parlamentarzystów wybranych do sejmu i senatu w działanie na rzecz zmiany prawa skutkującego wprowadzeniem norm jakości węgla oraz kotłów węglowych". Na podstawie artykułu 96 ustawy Prawo ochrony środowiska sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Z związku z tym Prezydent Miasta Legionowo zwrócił się do Marszałka Województwa Mazowieckiego w wprowadzenie tzw. uchwały antysmogowej dla Województwa Mazowieckiego, która wprowadzała by normy jakości dla spalanych paliw oraz ograniczenia dla rodzaju instalacji w których następuje spalanie paliw. Ponadto Prezydent Miasta Legionowo zwrócił się do Związku Miast Polskich o podjęcie działań w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza, w tym wprowadzenia ogólnopolskich norm na paliwa stałe oraz urządzenia do spalania paliw.

Sprawy związane z ochroną powietrza atmosferycznego w gminie Miejskiej Legionowo są kompleksowo załatwiane przez Pełnomocnika ds. jakości powietrza i gospodarki niskoemisyjnej. W związku z tym nie ma potrzeby powoływania Legionowskiego Programu Antysmogowego. Na stronie internetowej www.legionowo.pl są umieszczane informacje na temat bieżących oraz prognozowanych stężeń zanieczyszczeń w Legionowie, dzięki czemu mieszkańcy mogą zaplanować swoją aktywność tak, aby nie przebywać na zewnątrz budynków w okresie występowania wysokich stężeń pyłów. Priorytetowo traktowane są zadania zmierzające do ograniczenia emisji zanieczyszczeń, takie jak wymiana pieców zasilanych paliwami stałymi na bardziej ekologiczne źródła ciepła, ograniczenie emisji z transportu oraz przemysłowej. Doświadczenia innych krajów które zmagaly się z tym samym problemem dowodzą, że rozwiązanie tkwi w zmianie prawa na poziomie ogólnokrajowym lub regionalnym. Bez

wprowadzenia rygorystycznych norm na rodzaj stosowanych do ogrzewania paliw oraz instalacji w których następuje wytwarzanie ciepła, działania podejmowane przez samorząd gminny będą ograniczone w skutkach. W Polsce nie ma przepisów regulujących jakość dopuszczonych do obrotu paliw stałych oraz parametrów technicznych pieców, kotłów centralnego ogrzewania, kominków i im podobnych urządzeń. Zgodnie z zapewnieniami przedstawicieli Ministerstwa Energii oraz Marszałka Województwa Mazowieckiego, jeszcze w tym roku mają być wprowadzone przepisy dotyczące wytwarzania ciepła w gospodarstwach domowych i związanej z tym emisji zanieczyszczeń.

ZASTĘPCA
PREZYDENTA MIASTA
(-) MAREK PAWLAK